

Waldemar Janusz Dobrowolski ur. w 1960 roku w m. Lublin

Pan Waldemar Dobrowolski od marca 1981 r. był członkiem NSZZ „Solidarność” w Kopalni Węgla Kamiennego „Wujek” w Katowicach, a następnie w Zakładach Drobiarskich w Lublinie. Mimo odroczenia poboru do wojska do 1984 r. z powodu uznania go za jedyne go żywiciela rodziny, był internowany i represjonowany w specjalnym obozie wojskowym dla poborowych w JW. nr 1991 w Chełmie, w okresie od 5 listopada 1982 r. do 13 stycznia 1983 r. Typowaniem poborowych do odbycia zasadniczej służby wojskowej, w tym 115 poborowych w Warszawskim Okręgu Wojskowym, którzy mieli być skierowani do 5 Pułku Artylerii w Chełmie – JW. 1991, zajmowały się, w ścisłej współpracy ze Służbą Bezpieczeństwa, organy WSW wspólnie z WKU. W JW. Nr 1991 w Chełmie kadra dowódcza stosowała wobec żołnierzy powołanych do specjalnej kompanii dla działaczy związkowych i opozycyjnych represje polegające na wyczerpujących fizycznie i psychicznie intensywnych ćwiczeniach wojskowych. Formą represji było także ograniczenie do dwóch godzin spotkania z rodzinami po przysiędze, co wynikało z tego faktu, że podczas powtarzania roty przysięgi, przemilczeli słowa dotyczące sojuszu ze Związkiem Radzieckim. Po „przeszkoleniu” w JW. Nr 1991 w Chełmie żołnierze mieli dalszą służbę pełnić w jednostkach kolejowo-drogowych, a także w jednostkach inżynieryjno-budowlanych i remontowych. Pan Waldemar Dobrowolski został zwolniony do rezerwy w dniu 5 grudnia 1983 r. przez WKU Tychy.

Roman Andrzej Gaska ur. w 1954 roku w m. Nałęczów

Pan Roman Gaska, artysta plastyk, zatrudniony w Zakładach Zmechanizowanego Sprzętu Domowego PREDOM-EDA w Poniatowej, był w latach 1982 – 1989 związany z podziemnymi strukturami NSZZ „Solidarność” w Poniatowej. Jako artysta plastyk był zaangażowany w produkcję plakatów i ulotek. Uczestniczył aktywnie w ich kolportażu. Projektowane i wykonywane przez niego szablony i matryce oraz drukowane także przez niego ulotki i plakaty jego autorstwa, rozpowszechniano nie tylko w Poniatowej i okolicach, a także w Lublinie i Świdniku, gdzie były dostarczane za pośrednictwem Aleksandra Soli.

Marian Franciszek Heleski ur. w 1946 roku w m. Puławy

Pan Marian Heleski od 1980 r. był wiceprzewodniczącym Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w Puławskich Zakładach Przemysłu Bioweterynaryjnego „Biowet” w Puławach. Po wprowadzeniu stanu wojennego był aktywnym działaczem organizacji Komitet Obrony Narodowej „Solidarność” w Puławach. Brał udział w demonstracjach oraz w kolportażu nielegalnych wydawnictw i ulotek. 29 kwietnia 1982 r., w związku z podejrzeniem o kontynuowanie działalności związkowej na terenie Puław, został zatrzymany i aresztowany przez KWMO w Lublinie. Do 27 maja 1982 r.

przebywał w Areszcie Śledczym w Lublinie. W latach 1982 - 1984 p. Marian Heleski miał zastrzeżone wyjazdy zagraniczne.

Dorota Ragan ur. w 1962 roku w m. Tomaszów Lubelski

Pani Dorota Ragan w czasie studiów na KUL w Lublinie zaangażowana była w działalność Niezależnego Zrzeszenia Studentów i Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela. Uczestniczyła w akcjach plakatowania i kolportażu ulotek na terenie Lublina. Brała aktywny udział w strajku okupacyjnym na KUL od 25 listopada 1981 do 10 grudnia 1981 r. Po 13 grudnia 1981 r. nie zaniechała działalności i uczestniczyła w akcjach protestacyjnych. W dniach 15 – 16 lutego 1982 r. brała aktywny udział w zorganizowaniu i przebiegu w Lublinie protestacyjnego marszu milczenia, będącego wyrazem solidarności z rodzinami pomordowanych robotników z kopalni „Wujek”. Jako aktywna uczestniczka Duszpasterstwa Akademickiego prowadzonego przez ojca Ludwika Wiśniewskiego, zaangażowała się w produkcję i kolportaż ulotek i literatury bezdebitowej za co była inwigilowana. W związku z tymi działaniami 17 lutego 1982 r. została internowana na podstawie decyzji nr 146 Komendanta Wojewódzkiego MO w Lublinie i osadzona w Ośrodku Odosobnienia dla kobiet w Gołdapi. Decyzję o internowaniu uchylono 5 lipca 1982 r. W 1983 r. mimo, że zrezygnowała ze studiów na KUL i wyjechała z terenu woj. lubelskiego, nadal kontynuowała działalność drukarską i kolporterską. W 1985 r. za drukowanie wydawnictw sygnowanych przez Nową zatrzymany został jej mąż Emil Broniarek. Pani Ragan była wówczas przesłuchiwana w charakterze świadka, odmówiła składania zeznań, dlatego zabroniono jej widzeń z mężem. Inną formą represji było dwukrotne w 1982 i 1986 r. zastrzeżenie wyjazdów zagranicznych. W dniu 9 marca 1986 r., podczas przewożenia nielegalnych wydawnictw została zatrzymana na dworcu kolejowym w Kutnie i osadzona w areszcie. 19 lipca 1986 r. skierowano do sądu oskarżenie w Jej sprawie. Jednocześnie Dorota Ragan złożyła do Prokuratury Wojewódzkiej w Płocku, z powiadomieniem Episkopatu Polski, skargę na niewłaściwe postępowanie wobec niej funkcjonariusza w toku śledztwa i o naruszenie nietykalności cielesnej. Sprawę przekazano do Prokuratury Rejonowej w Kutnie, która w dniu 3 września 1986 r. umorzyła postępowanie. W dniu 14 marca 1988 r. podczas rewizji domu w Podkowie Leśnej, w którym drukowano nielegalne wydawnictwa po raz kolejny została zatrzymana na 48 godzin. Ponadto postawiono Jej zarzut, że nie dopełniła obowiązku wpisu o zwolnieniu z pracy i 24 maja 1988 r. skierowano wniosek do Kolegium Rejonowego ds. Wykroczeń w Pruszkowie, które wymierzyło jej karę 40000 zł grzywny oraz przepadek dowodów rzeczowych.

Michał Piotr Skurosz ur. w 1958 roku w m. Siedlce

Pan Michał Skurosz w latach 1980 - 1981 był aktywnym działaczem NSZZ „Solidarność” w Siedlcach. Po wprowadzeniu stanu wojennego kontynuował działalność związkową i opozycyjną w ramach podziemnych struktur „Solidarności.”

Zajmował się kolportażem prasy i wydawnictw niezależnych, które przywoził do Siedlec i Łukowa z Warszawy. Sklep obuwniczy w Łukowie, którego był agentem stał się punktem kontaktowym i kolportażowym literatury niezależnej. Zaangażował się także w organizowanie pomocy rodzinom osób internowanych i więzionych i sam jej udzielał np. udostępniając swój samochód na przejazdy do Ośrodków Odosobnienia na widzenia z internowanymi członkami tych rodzin. Z powodu tej działalności w dniu 16 kwietnia 1982 r. w Jego mieszkaniu przeprowadzono przeszukanie, mające na celu odnalezienie nielegalnych wydawnictw. Odnaleziono pisma podziemne i korespondencję osteplowaną przez Poczta Internowanych we Włodawie. Michał Skurosz został zatrzymany i przekazany do Aresztu Śledczego w Lublinie, a następnie, na podstawie decyzji nr 2/82 Komendanta Wojewódzkiego MO w Siedlcach, internowany w Ośrodku Odosobnienia w Lublinie. Po zwolnieniu z internowania, które uchylono 25 czerwca 1982 r., nie zaniechał działalności opozycyjnej. Aktywnie uczestniczył w manifestacjach i uroczystościach patriotyczno – religijnych organizowanych przez siedlecką opozycję w dniach 1 i 3 maja, 31 sierpnia, 13 i 16 grudnia oraz w Mszach świętych za internowanych i ich rodziny oraz w Zjeździe Internowanych w grudniu 1982 r w Częstochowie. Uczestniczył także w rozprawach w sprawach karnych przeciwko Krzysztofowi Goławskiemu we Włodawie we wrześniu 1982 r. i przeciwko Zygmunutowi Goławskiemu w Elblągu (aresztowanemu po akcji protestacyjnej internowanych w dniu 14 sierpnia 1982 r. w Kwidzynie, brutalnie stłumionej przez ZOMO, MO i służbę więzienną.) Formą represji było także zastrzeżenie jego wyjazdów zagranicznych w 1984 roku. W marcu 1988 roku Pan Michał Skurosz wraz z córką zdecydował się na wyjazd z Polski do Nowej Zelandii.

Marianna Teresa Zdanowska ur. w 1958 roku w m. Nowe Okniny

Pani Marianna Zdanowska w latach 1982 - 1989 związana była z opozycją siedlecką. W jej domu odbywały się spotkania działaczy podziemnych struktur „Solidarności” w Siedlcach. Zaangażowana była w kolportaż prasy i wydawnictw bezdebitowych „Wiadomości Podlaskie”, „Metrum” i innych sygnowanych przez NSZZ „Solidarność”. Brała udział w manifestacjach przy pomniku Tadeusza Kościuszki i w uroczystościach patriotyczno-religijnych i rocznicowych (3 Maja, 31 sierpnia, 11 listopada, 13 grudnia) w kościele Św. Stanisława w Siedlcach, organizowanych przez siedleckie środowiska opozycyjne. Z powodu zaangażowania i stałego wspierania działalności opozycyjnej męża Macieja Zdanowskiego, w ich domu w lutym 1985 r. przeprowadzono przeszukanie.

POŚMIERTNIE – Bolesław Gawlik ur. w 1936 roku w m. Wyżnica

Pan Bolesław Gawlik w latach 1980 – 1981 był zaangażowany w działalność NSZZ „Solidarność” na terenie Fabryki Łożysk Toczyńskich w Kraśniku. Po ogłoszeniu stanu wojennego aktywnie uczestniczył w dniach 14 – 18 grudnia 1981 r. w strajku okupacyjnym w FŁT w Kraśniku, wchodził w skład Komitetu Strajkowego.

Po pacyfikacji strajku, za współorganizację i aktywny w nim udział dnia 19 grudnia 1981 r. został zwolniony z pracy bez wypowiedzenia. Od decyzji o zwolnieniu odwoływał się do Terenowej Komisji Odwoławczej do Spraw Pracy w Kraśniku i Okręgowego Sądu racji i Ubezpieczeń Społecznych w Lublinie, który wyrokiem z 20 kwietnia 1982 r. oddalił jego odwołanie o przywrócenie do pracy, wskutek czego ponad 6 miesięcy pozostawał bez pracy. Ponadto w grudniu 1981 r. przeprowadzono z nim rozmowę ostrzegawczą w ramach akcji „Klon”, polegającej na rozmowach profilaktyczno – ostrzegawczych z działaczami "Solidarności" nietypowanymi do internowania, w celu ich zastraszenia i zniechęcenia do dalszej działalności opozycyjnej.